

Zażalenie

1. Zażalenie jest to środkiem zaskarżenia w postępowaniu administracyjnym, uregulowany w art. 141-144 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (tj. Dz.U. z 2020 r. poz. 256).
2. Odwołanie jest podstawowym środkiem kontroli decyzji admin., a zażalenie jest podstawowym środkiem kontroli wydawanych w toku postęp. admin. postanowień.
3. Zażalenie jest zwyczajnym, samoistnym i formalnym środkiem prawnym; przysługuje tylko na niektóre postanowienia.
4. Art. 141 stanowi, że „na wydane w toku postępowania postanowienia służy stronie zażalenie, gdy kodeks tak stanowi”. Oznacza to, iż zażalenie może być wnoszone tylko na postanowienia enumeratywne wyliczone w kodeksie.
5. Podmiotem uprawnionym do wniesienia zażalenia może być strona i podmiot działający na prawach strony (organizacja społeczna, prokurator), świadek, biegły, osoba wezwana do osobistego stawienia się w urzędzie, osoba zobowiązana do okazywania przedmiotu oględzin bądź osoba uczestnicząca w rozprawie, ale tylko wówczas, gdy postanowienie dotyczy jej praw bądź obowiązków.
6. Termin do wniesienia zażalenia wynosi 7 dni od dnia doręczenia bądź ustnego ogłoszenia postanowienia stronie.
7. Wniesienie zażalenia nie wstrzymuje wykonania postanowienia. Jednakże organ administracji, który wydał postanowienie, może wstrzymać jego wykonanie, gdy uzna to za uzasadnione. Może to też uczynić organ właściwy do rozpoznania zażalenia, którym jest organ wyższego stopnia.
8. Postanowienia, na które nie służy zażalenie, strona może zaskarżyć w odwołaniu od decyzji.
9. Zażalenie służy na następujące postanowienia:
 - o odmowie wszczęcia na żądanie organizacji społecznej postępowania w sprawie dotyczącej innej osoby (art. 31 § 2),
 - o odmowie dopuszczenia organizacji społecznej do udziału w postępowaniu na prawach strony w sprawie dotyczącej innej osoby (art. 31 § 2),
 - o odmowie przywrócenia terminu, z wyjątkiem postanowienia o odmowie przywrócenia terminu do wniesienia odwołania lub zażalenia, które jest ostateczne (art. 59),
 - o odmowie udostępnienia akt sprawy (art. 74 § 2),
 - o ukaraniu grzywną świadka lub biegłego albo innego uczestnika postępowania (np. osoby, która bezzasadnie odmawia okazania przedmiotu oględzin) (art. 88 § 1),
 - o odmowie zwolnienia od kary grzywny (art. 88 § 2),
 - o ukaraniu grzywną za niewłaściwe zachowanie się w czasie rozprawy (art. 96),
 - w sprawie zawieszenia postępowania (art. 101 § 3),
 - o zajęciu stanowiska w sprawie przez inny organ (art. 106 § 5),
 - o nadaniu decyzji rygoru natychmiastowej wykonalności (art. 108 § 2),
 - w sprawie sprostowania oczywistych omyłek w decyzji (art. 113 § 3),
 - w sprawie sprostowania oczywistych omyłek w postanowieniu (art. 113 § 3 w zw. z art. 126),
 - w sprawie wyjaśnienia wątpliwości co do treści decyzji (art. 113 § 3),
 - w sprawie wyjaśnienia wątpliwości co do treści postanowienia (art. 113 § 3 w zw. z art. 126),
 - w sprawie zatwierdzenia lub odmowy zatwierdzenia ugody (art. 119 § 1),
 - o wstrzymaniu wykonania decyzji, jeżeli okoliczności sprawy wskazują na prawdopodobieństwo uchylecia decyzji w wyniku wznowienia postępowania (art. 152),

- o wstrzymaniu wykonania zaskarżonej decyzji, jeżeli zachodzi prawdopodobieństwo, że jest ona dotknięta jedną z wad uzasadniających stwierdzenie nieważności decyzji (art. 159),
- w sprawie zwrotu podania wskutek nieuiszczenia przez stronę opłat i kosztów (należności) postępowania (art. 261 § 3),
- w sprawie kosztów postępowania (art. 264 § 2).

10. Organ rozpatrujący zażalenie wydaje postanowienie w którym:

- utrzymuje w mocy zaskarżone postanowienie,
- uchyla zaskarżone postanowienie w całości lub w części i orzeka co do istoty sprawy
- uchyla zaskarżone postanowienie w całości i przekazuje do ponownego rozpatrzenia przez organ I instancji.

ODWOŁANIE	ZAZALENIE
Prysługuje stronie od decyzji organu I instancji wydanej w postępowaniu administracyjnym.	Prysługuje stronie lub pozostałym uczestnikom postępowania od postanowień wskazanych przez ustawodawcę.
Należy je złożyć w terminie 14 dni od dnia doręczenia lub ogłoszenia decyzji.	Należy je złożyć w terminie 7 dni od dnia ogłoszenia lub doręczenia postanowienia.
Jest to środek zaskarżenia bezwzględnie suspensywny* i względnie dewolutywny**.	Jest to środek zaskarżenia względnie suspensywny* i względnie dewolutywny**.
W sprawach nieuregulowanych stosuje się przepisy o postępowaniu przed organem I instancji.	W sprawach nieuregulowanych stosuje się przepisy dotyczące postępowania odwoławczego, a następnie przepisy o postępowaniu przed organem I instancji.